

На основу члана 56. Статута Града Ниша ("Службени лист Града Ниша", број 88/2008), члана 39. Пословника о раду Градског већа Града Ниша ("Службени лист Града Ниша" број 101/2008, 4/2009, 58/2009, 25/2011 и 27/2011) и члана 12. Правилника о поступку припреме, израде и доставе материјала ("Службени лист Града Ниша", број 125/2008)

Градско веће Града Ниша, на седници од 15.12.2011. године, доноси

РЕШЕЊЕ

I Утврђује се Предлог програма развоја Града Ниша за 2012. годину.

II Предлог програма развоја Града Ниша за 2012. годину доставља се председнику Скупштине Града Ниша ради увршћивања у дневни ред седнице Скупштине Града.

III За представника предлагача по овом предлогу на седници Скупштине Града Ниша, одређује се Драган Карличић, начелник Управе за привреду, одрживи развој и заштиту животне средине.

Број: 1067-3/2011-03

У Нишу, 15.12.2011. године

ГРАДСКО ВЕЋЕ ГРАДА НИША

ПРЕДСЕДНИК

мр Милош Симоновић

**ПРОГРАМ
РАЗВОЈА ГРАДА НИША
ЗА 2012. ГОДИНУ**

Децембар 2011. године

САДРЖАЈ:

УВОД

I	УСЛОВИ, МОГУЋНОСТИ, ПРЕТПОСТАВКЕ И ПРАВЦИ РАЗВОЈА	4
II	ТЕРИТОРИЈА, ИНФРАСТРУКТУРА И ОКРУЖЕЊЕ.....	7
	2.1. Студијска, урбанистичка и планска документација – уређење простора.....	7
	2.2. Водоснабдевање и каналисање.....	9
	2.3. Енергетика	10
	2.3.1. Гасификација.....	11
	2.3.2. Топлификација.....	11
	2.3.3. Развој електроенергетских капацитета.....	12
	2.3.4. Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије.....	13
	2.4. Саобраћајна инфраструктура.....	14
	2.5. Инфраструктурни развој на сеоском подручју.....	17
	2.6. Водопривреда – регулација водотокова.....	18
	2.7. Заштита животне средине.....	19
	2.8. Одржавање комуналних објеката.....	22
III	РАЗВОЈ ЕКОНОМИЈЕ И ПОСЛОВАЊЕ.....	24
	3.1. Предузетништво.....	24
	3.2. Пољопривреда.....	26
	3.3. Трговина и снабдевање.....	28
	3.4. Саобраћај и везе.....	28
	3.5. Туризам и угоститељство.....	30
	3.6. Стамбена изградња и пословни простор.....	33
	3.7. Запошљавање.....	34
IV	ДРУШТВЕНИ РАЗВОЈ.....	35
	4.1. Здравство.....	36
	4.2. Друштвена брига о деци.....	38
	4.3. Социјална заштита.....	40
	4.4. Образовање и васпитање и научно-истраживачки рад.....	41
	4.5. Култура и споменици културе.....	43
	4.6. Информисање.....	45
	4.7. Спорт.....	45
	4.8. Демографски развој.....	47
V	УПРАВЉАЊЕ.....	48

На основу члана 190 Устава Републике Србије ("Службени гласник РС", број 83/2006 и 98/2006), члана 20 Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", број 129/2007) и члана 21 и 37 Статута града Ниша ("Службени лист града Ниша", број 88/2008), Скупштина града Ниша, на седници од _____ године, донела је

ПРОГРАМ РАЗВОЈА ГРАДА НИША ЗА 2012. ГОДИНУ

У В О Д

Поштујући процедуру израде, применом метода сусретног планирања, партиципативности и равномерности у развоју и након спроведене јавне расправе којом су обухваћене градске општине, управе, јавна предузећа, установе, невладине организације, друштвене организације, удружења грађана и одборничке групе, дошло се до Програма развоја града Ниша за 2012. годину.

Програм развоја града Ниша за 2012. годину представља корак у низу у разради стратешких опредељења утврђених Стратегијом развоја града Ниша.

Доношење Програма развоја града Ниша представља сложен и одговоран посао, али истовремено представља опредељење и спремност свих расположивих фактора да се ухвате у коштац са изазовом који се зове планирање, предвиђање и усмеравање токова развоја за будући период.

Стварање атрактивног пословног амбијента је основни услов за подизање укупне конкурентске способности градске привреде. То тражи одлучно спровођење свих транзиционох и реформских процеса који могу да активирају развојне потенцијале града – људске, материјалне и природне - и да учини Град привлачним за бржи развој домаћег приватног сектора и већи долазак иностраног капитала.

Основни задатак локалне самоуправе је да успостави здрав тржишни амбијент и системске претпоставке за његово несметано функционисање, а све у циљу повећања стандарда становништва и динамичног и одрживог развоја.

Спровођење Програма развоја града Ниша за 2012. годину је неопходно, не само због тога да би смо показали да располажемо сопственим планом који уважава европске стандарде и истовремено максимално афирмише и активира развојне потенцијале Града, већ и због стварања идентитета града са чврстом демократском и проевропском оријентацијом.

I УСЛОВИ, МОГУЋНОСТИ, ПРЕТПОСТАВКЕ И ПРАВЦИ РАЗВОЈА

Глобалне претпоставке развоја

Глобална развојна политика на нивоу државе је оквир који на одређени начин усмерава и локални економски и укупни развој. Циљеви и смернице развојне политике Србије дефинисане су владиним Ревидираним меморандум о буџету и економској и фискалној политици за 2011. годину са пројекцијама за 2012. и 2013. годину.

Основни циљеви и смернице економске политике су:

- макроекономска стабилност;
- одржив привредни раст и развој конкурентне привреде;
- повећање запослености и стандарда становништва;
- равномеран регионални развој Републике.

Пројекција основних макроекономских показатеља Републике Србије за 2012. годину

- БДП, реални раста од 1,5%;
- БДП, номинални раст 5,7%
- Инфлација просек периода 4,1%
- Инфлација, крај периода 3,5%
- Спољнотрговински салдо робе и услуга, у еврима, % БДП -14,9%
- Параметри за индексацију пензија и плата буџетских корисника за 4% у априлу 2012. а у октобру за 0,9%

Локалне претпоставке развоја

Планирање развоја града, дефинисање Стратегије развоја као основног развојног документа, као и доношење секторских стратегија у појединим областима привредног и друштвеног живота је једна од основних и неопходних услова развоја. Због тога је Ниш, донео Стратегију развоја града, чије се спровођење реализује конкретизацијом и дефинисањем активности на годишњем нивоу - годишњим програмом развоја.

Стратегијом развоја града Ниша за период 2009 – 2020 године, дефинисана су четири основна стратешка правца развоја и утврђена визија будућег развоја.

Визија "будућег Ниша"

Раскрсница путева и место сусрета људи, идеја, културе и традиције; регионални економски, универзитетски, здравствени, спортски и туристички лидер; центар одрживог развоја у коме је достигнут висок квалитет живота за све грађане.

Основни стратешки правци и циљеви развоја

Стратешки правац I: Територијални развој оријентисан ка одрживој животној средини

Циљ стратешког правца I: трансформисати град Ниш у урбани регионални центар са високим квалитетом животне средине, комуналне опремљености и саобраћајне повезаности, у складу са напредним развојним политикама и добрим примерима праксе развијених европских градова.

Стратешки правац II: Успоставити сигурно и поуздано окружење за инвестиције као основу за одржив економски развој

Циљ стратешког правца II: створити услове за понуду адекватне радне снаге, отварање финансијских могућности за развој предузетништва, логистике, привлачење инвестиција, индустријску реалокацију, унапређење односа и стварање услова за повећање активности локалне пословне заједнице, као и стварање нових предузећа у високопрофитабилним областима.

Стратешки правац III: Уравнотежено и свеобухватно побољшање квалитета живота у граду Нишу

Циљ стратешког правца III: Створити подстицајну и безбедну друштвену средину у којој ће сви грађани моћи да искажу и да задовоље своје потребе за припадањем и идентитетом, дружењем и личним развојем.

Стратешки правац IV: Унапређење институционалног окружења и процеса управљања

Циљ стратешког правца IV: увести институционалне реформе у циљу побољшања способности и ефикасности у процесима доношења одлука, пратећи принципе субсидијарности на територији града.

Програмом развоја града Ниша за 2012. годину врши се конкретизација стратешких и оперативних програмских опредељења и дефинишу се конкретне акције и задаци локалне самоуправе у развоју града током године.

НИП – 2012.

Град Ниш ће конкурисати код надлежног министарства за финасирање пројеката из НИП-а, за шта ће се обезбедити потребна средства у Буџету града.

Приоритетни циљеви развоја у 2012. години

- 1. Наставак активности локалне самоуправе на стварању повољног амбијента за нове, пре свега, привредне инвестиције, привлачење инвеститора и ново запошљавање као и завршетак инвестиција у области привреде започетих током 2011. године .**
- 2. Изградња капиталних објеката и инфраструктуре. Током 2012 године урадиће се и план капиталних инвестиција.**
- 3. Реализација активности у оквиру припрема за обележавање 1700 година од потписивања Едикта о верској толеранцији ("Милански едикт").**

Извори финансирања

- 1. Буџет града**
- 2. Фонд за развој и самофинансирање заједничких потреба грађана;**
- 3. Сопствена средства носилаца активности;**
- 4. Средства на бази јавног- приватног партнерства**
- 5. Средства из републичких извора – из надлежности републичких министарстава као и средства намењена пројектима из Националног инвестиционог плана;**
- 6. Средства донација, фондови, кредити и други извори сагласни планираним активностима и пројектима.**

II ТЕРИТОРИЈА, ИНФРАСТРУКТУРА И ОКРУЖЕЊЕ

ОПШТИ ЦИЉ: Инфраструктурни и одрживи развој територије усклађен са капацитетима животне средине: искоришћење геостратешког и саобраћајног положаја Ниша на европском, националном и регионалном нивоу и побољшање приступа урбаним садржајима на читавој територији града.

2.1. Студијска, урбанистичка и планска документација – уређење простора

Управљање простором и уређење простора треба да буде у функцији рационалног и функционалног коришћења простора, актуелних иницијатива за развој града Ниша, интереса инвестиционих захтева и задовољења потреба грађана, привреде и других корисника.

Акције		Рок	Носилац активности
2.1.1.	Регионални просторни план за подручје Нишавског, Топличког и Пиротског управног округа (доношење Плана; израда Програма имплементације).	Током године	Републичка агенција за просторно планирање, ЈП "Завод за урбанизам" Ниш, Обласна развојна асоцијација „Југ“ доо., Локалне самоуправе три округа
2.1.2.	ПП ППН специјалног резервата природе Сува планина (израда Плана).	Током године	Републичка агенција за просторно планирање, ЈП "Завод за урбанизам" Ниш, локалне самоуправе
2.1.3.	Наставак израде планова генералне регулације (ПГР) и то: - План генералне регулације подручја Градске општине (ГО) Медијана; - ПГР подручја ГО Палилула; - ПГР подручја ГО Црвени Крст; - ПГР подручја ГО Пантелеј; - ПГР подручја ГО Нишка Бања.	Током године	Управа за планирање и изградњу, ЈП "Завод за урбанизам" Ниш
2.1.4.	Израда плана генералне регулације (ПГР) и плана детаљне регулације (ПДР) за просторе од примарног значаја за град.	Током године	Управа за планирање и изградњу, ЈП "Завод за урбанизам" Ниш
2.1.5.	По Програму уређивања грађевинског земљишта и изградње за 2012. годину наставиће се израда започетих урбанистичких планова за које постоји одлука, као и за нове планове за које ће се донети одлука о припремању.	Током године	Управа за планирање и изградњу, ЈП "Дирекција за изградњу града Ниша", ЈП "Завод за урбанизам" Ниш
2.1.6.	Служба за катастар непокретности Ниш наставиће редовно одржавање катастра земљишта, водова и непокретности.	Током године	РГЗ–Служба за атастар непокретности Ниш
2.1.7.	Почетак реализације пројекта "Унапређење управљања земљиштем на нивоу локалних самоуправа у Србији" који финансира немачка организација за техничку сарадњу (ГТЗ) у сарадњи са Владом РС.	Током године	Град Ниш, Надлеже управе и институције

2.2. Водоснабдевање и каналисање

Основни задатак у области водоснабдевања и каналисања је производња и дистрибуција здраве пијаће воде у количини неопходној за задовољавање оптималних потреба становништва као и изградња потребне водоводне и канализационе инфраструктуре у урбаном и руралном подручју града .

2.2.1.	Водоводни систем Селова (након израде Главног пројекта резервоара Бубањ, почеће изградња).	Током године	Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај, ЈКП "Наисус"
2.2.2.	<p>Реализација инвестиционих активности и текућег одржавања по Програму рада ЈКП "Наисус" за 2012. годину и Средњорочног плана инвестиционих улагања за период 2011 – 2015. године, у 2012. години и то у области :</p> <p>водоснабдевање</p> <ul style="list-style-type: none"> - трајно осигурање капацитета и квалитета изворишта "Медијана" (санација објеката на захвату и изградња везног цевовода са магистралним прстеном); - реконструкција и доградња система Мрамор и Мраморско брдо; - повезивање резервоара II висинске зоне са мрежом у насељу Б. Бјеговић и одвођење преливно испусних вода из резервоара; - реконструкција Студенског цевовода (две деонице укупне дужине 1150 m); - успостављање III висинске зоне у југо-западном делу града (Калач брдо, Ново гробље); - подизање степена сигурности водоснабдевања корисника IV висинске зоне Горица (доградња система и повећање капацитета постојеће црпне станице) ; <p>каналисање</p> <ul style="list-style-type: none"> - Деснообални колектор са сифонским прелазом; - Нишавски колектор. 	Током године	Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај, ЈКП „Наисус“
2.2.3.	Реализација активности на мрежи колекторског система града, водоводној и канализационој мрежи, по Програму уређивања грађевинског земљишта и	Током године	Управа за комуналне делатности, енергетику и

	<p>изградње за 2012.годину.</p> <ul style="list-style-type: none"> - наставак активности на изградњи атмосферског колектора од Новог Села до Нишаве; - наставак активности на изградњи атмосферског колектора од пута Д.Међурово до Нишаве (обезбеђење локацијске дозволе, изградња колекторске мреже); - почетак изградње фекалног колектора од Новог Села према главном колектору; - почетак изградње атмосферског колектора дуж Габровачког пута ; - почетак изградње атмосферског колектора дуж булеvara Цара Константина; - Поповачки колектор отпадних вода (израда планске документације за одређене деонице обезбеђење дозвола за те деонице, изградња деонице колектора кроз село Поповац, дужине 1800 m.); - Хумски колектор отпадних вода, почетак изградње целе трасе. 		саобраћај, Управа за планирање и изградњу, ЈП Дирекција за изградњу града Ниша, ЈКП "Наисус"
2.2.4.	<ul style="list-style-type: none"> - Завршетак израде Студије изводљивости третмана отпадних вода. Студија ће бити урађена уз финансијску подршку Шведске владе и стручну помоћ шведске консултантске компаније СЕК. - Припремне активности за почетак изградње Централног система пречишћавања отпадних вода. 	Током године	Град Ниш, ЈКП "Наисус"
2.2.5.	Санација, реконструкција и доградња система Брестовац (Бојник-Дољевац) и спајање са системом за водоснабдевање града Ниша (планиране активности за период од 2010-2014 – санација доводног цевовода; изградња резервоара и црпних станица; изградња разводне мреже).	Током године	Град Ниш, Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај, ЈКП "Наисус"

2.3. Енергетика

Развој енергетског система и повећање енергетске ефикасности су један од битних предуслова инфраструктурног развоја и бржег друштвено-економског развоја града. Енергетски капацитети се морају реконструисати, модернизовати и градити нови уз што веће коришћење обновљивих извора енергије.

2.3.0.1.	Наставак активности на изради Плана развоја енергетике града Ниша, којим се утврђују услови и начин обезбеђивања неопходних капацитета на основу годишњег енергетског биланса на нивоу града.	Током године	Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај, Агенција за енергетску ефикасност РС, Регионални центар за енергетску ефикасност, енергетски субјекти
2.3.0.2.	Израда планске документације за електрану на природни гас (когенеративно постројење), која је Просторним планом административног подручја Града Ниша предвиђена у атару села Мезграја северозападно од ушћа реке Нишаве у Јужну Мораву.	Током године	Управа за планирање и изградњу, ЈП Завод за урбанизам, Управа за ком.дел., енергетику и саобраћај

2.3.1. Гасификација

Изградња секундарне дистрибутивне мреже одвијаће се по динамици приоритета усаглашеног на нивоу града у правцу интензивирања развоја гасификације сектора широке потрошње што ће зависити од дистрибутера и начина обезбеђења средства.

2.3.1.1.	Гасификација насеља: Моша Пијаде I и II, "Стеван Синђелић – југ, "Стеван Синђелић – север", Нишка Бања, "Милка Протић". Спроводиће се поступак имовинске припреме за мерно регулационе станице. Наставиће се прикључење индивидуалних потрошача као и индустријских потрошача на већ изграђене дистрибутивне гасне мреже. Спроводиће се поступак имовинске припреме за мерно регулационе станице.	Током године	АД "Југоросгас", Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај, Управа за планирање и изградњу; ЈП Дирекција за изградњу града Ниша
----------	---	--------------	--

2.3.2. Топлификација

Обезбеђење стабилног даљинског грејања постићи ће се максималним искоришћењем постојећих и проширењем капацитета за производњу топлотне енергије за нове конзументе и рационализацијом како у потрошњи тако и у дистрибуцији топлотне енергије.

2.3.2.1.	Примена новог тарифног система наплате према утрошеном kWh у складу са законом и у циљу рационалне употребе енергије.	Почетак реализације август 2012.	Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај, ЈКП "Градска топлана", Савет града Ниша за енергетску ефикасност
2.3.2.2.	Наставак активности по пројекту "Рехабилитација даљинског система грејања у Србији фаза IV из средстава донација и кредита Немачке банке за обнову и развој KFW (топловоди, подстанице и топлотни извори).	Током године	ЈКП "Градска топлана", Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај
2.3.2.3.	Урадиће се Програм изградње објеката топлификације за 2012.годину.	Током године	ЈКП "Градска топлана"; Управа за планирање и изградњу, Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај, ЈП Дирекција за изградњу града Ниша

2.3.3. Развој електроенергетских капацитета

Основни циљ је повећање квалитета и поузданости снабдевања електричном енергијом, при чему је од изузетне важности учешће градских структура у утврђивању приоритета, пружању помоћи око бржег и ефикаснијег решавања имовинско-правних односа, добијања потребних сагласности, одобрења и дозвола.

2.3.3.1.	Изградња, реконструкција и модернизација електроенергетских објеката: - израда инвестиционо-техничке документације за изградњу ТС 110/10 kV "Ратко Павловић" код пумпе "Тошић" на Бул.Немањића; - изградња/реконструкција ТС 35 kV; - изградња/реконструкција 10/0,4 kV, како са учешћем потрошача тако и без учешћа.	Током године	ПД "Југоисток", Управа за ком. дел. енергетику и саобраћај, Управа за имовину града, Управа за планирање и развој, ЈП Дирекција за изградњу града
2.3.3.2.	Увођење електричних бројила са могућношћу даљинског читавања.	Током године	ПД"Југоисток"
2.3.3.3.	Пренос електричне енергије: изградња далековада 110 kV ТС "Ниш 1" - ТС "Ниш 2" и опремање два трафо поља у ТС "Ниш 2".	Током године	ЈП"Електромрежа Србија" (EMS)

2.3.4. Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије

Већа употреба обновљивих извора енергије и повећање ефикасности коришћења енергије у свим секторима потрошње енергије биће један од кључних фактора одрживог развоја. Унапређење свести о значају енергетске ефикасности и рационалном односу према енергији и енергентима биће стална активност.

2.3.4.1.	<p>Израда и реализација пројеката из области енергетске ефикасности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - конверзија котларница на гас обданишта "Бубамара", ОШ "Бубањски хероји", ОШ "Др Зоран Ђинђић" у Брзом Броду; - санација зграде Скупштине града; - пројекат прикључења Медицинске школе на даљински систем грејања на нову топлану КЦ Ниш; - замена дотрајале фасадне столарије Завода за плућне болести и туберкулозу и централног објекта Завода за хитну медицинску помоћ (изолација, замена прозора и пребацивање котларнице на гас). 	Током године	Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај, Управа за образовање, културу, омладину и спорт, здравствене установе
2.3.4.2.	Израда Студије из области развоја енергетике (са мапом могућег искоришћења геотермалне, еолске и соларне енергије на територији града Ниша).	Током године	Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај
2.3.4.3.	Наставак реализације пројекта "Обновљиви извори енергије" (наставак едукације са практичном обуком у циљу коришћења соларне енергије, као и могућности коришћења осталих алтернативних извора енергије као што је геотермална енергија).	Током године	Нишка занатска комора, Занатска комора из Кобленца
2.3.4.4.	Завршетак изградње котларнице на гас , топловодне мреже, топлотних подстанци и енергетска санација објеката (замена столарије и термоизолациони радови) шест клиника у саставу Клиничког центра Ниш. Повећаће се капацитет нове котларнице, док ће се котларница "Чаир" угасити.	Током године	Министарство здравља, Клинички центар Ниш
2.3.4.5.	Извршиће се прикључење на гас котларнице "Сомборска".	Током године	Управа за ком. дел. енергетику и саобраћај, ЈКП "Градска то."
2.3.4.6.	<p>Ревитализација малих хидроелектрана (МХЕ):</p> <ul style="list-style-type: none"> -израда инвестиционо-техничке документације за МХЕ "Бањица" на Нишави у Сићевачкој клисури и израда пројектне документације; - санација хидрограђевинског дела и ремонтни радови на машинској и електро опреми МХЕ "Сићево" и "Св.Петка". 	Током године	ПД"Југоисток", Управа за ком. делатности, енергетику и саобраћај

2.3.4.7.	Израда Студије модернизације и реконструкције система јавног осветљења употребом најновијих технологија, оперативности и управљања.	Током године	Управа за ком. делатности, енергетику и саобраћај, ЈП Дирекција за изградњу града Ниша, ЕД "Југоисток" Ниш
2.3.4.8.	Израда сајта у циљу промоције енергетске ефикасности и коришћења обновљивих извора енергије.	Током године	Управа за ком. дел. енергетику и саобраћај, Савет Града Ниша за енергетску ефикасност
2.3.4.9.	Отклањање нетехничких баријера за коришћење обновљивих извора енергије (брже и ефикасније решавање имовинско-правних односа, потребних сагласности, одобрења и дозвола).	Током године	Управа за ком. делатности, енергетику и саобраћај, Савет Града Ниша за енергетску ефикасност

2.4. Саобраћајна инфраструктура

Наставак модернизације, реконструкције и изградње саобраћајне мреже допринеће остваривању основног циља у овој области, а то је функционална и безбедна саобраћајна инфраструктура.

2.4.1.	Израда транспортне студије – "Студија саобраћајног система града Ниша".	Током године	Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај, ЈП Завод за урбанизам, ЈКП Дирекција за јавни превоз града Ниша
2.4.2.	Реализација пројекта измештања пруге Ниш – Димитровград, деоница Црвени Крст - Просек у коридору аутопута Е-80: - парцелација ради експропријације и имовинска припрема земљишта на деоници Црвени Крст – Просек, - израда пројектне документације обилазнице (студија изводљивости са анализом трошкова и утицаја на животну средину, идејни пројекат и припрема тендерских досијеа, припрема пријава пројеката и пројектног задатка за надзор над извођењем радова).	Током године	Управа за планирање и изградњу, ЈП Завод за урбанизам, ЈП "Железнице Србије", Министарство за инфраструктуру и енергетику
2.4.3.	Коридор Хс – почетак изградње деонице аутопута Е-80 од Просека до Црвене Реке кроз територију града Ниша.	Током године	"Коридори Србије" д.о.о.

2.4.4.	Изградња и реконструкција државних путева другог реда (Р-214 Ниш – Кнежица од раскрснице код КПД до укључења за Кнежицу, деоница од Комренске петље до кружног тока код Чамурлије и нове локације Нишекспреса) и саобраћајница од регионалног значаја - наставак реконструкције Булевара светог цара Константина од Брзог Брода до кружног тока код Нишке Бање уз реконструкцију инфраструктуре, тротоара и бициклическе стазе.	Током године	ЈП "Путеви Србије", ЈП Завод за урбанизам, ЈП Дирекција за изградњу града Ниша
2.4.5.	Изградња и реконструкција градске саобраћајне мреже са инфраструктуром у складу са Програмом уређивања грађевинског земљишта и изградње за 2012. годину: - Сомборски булевар од Ул. Илинденске до будућег Чегарског булевара, (израда пројектне документације и решавање имовинских односа), - наставак изградње Булевара Медијана од Сомборског булевара до Матејевачке петље, - наставак изградње Ул. Ивана Милутиновића од ул. Даничићеве до Медошевачког моста и од моста до кружног тока на искључници са ауто-пута на правцу ка КП Дому (израда пројектне документације и решавање имовинских односа), - почетак изградње Улице Топличких партизанских одреда од подвожњака, на улазу у Ново Село до моста на Јужној Морави, - изградња Ул. Симе Матавуља од Железничког до Медошевачког моста, - реконструкција улица: Цара Душана, Игманска, Дурмиторска и Драгише Цветковића, - изградња саобраћајнице од кружног тока код Бриколажа до Брзог Брода, - изградња саобраћајнице од Булевара Медијана (код Велефарма) од Ул. Војводе Мишића (код Нитекса), - остале улице: Бубањски хероји, Војводе Путника, Књажевачка од Доње Врежине према истоку, Габровачки пут, Јелашнички пут, Марина Држића, Љубомира Николића, Банатска у Нишкој Бањи, улица до новог гробља у Нишкој Бањи.	Током године	Град Ниш-НИП, Управа за планирање и изградњу, Управа за имовину града, ЈП Дирекција за изградњу града Ниша, ЈП "Путеви Србије"
2.4.6.	Увођење кружних токова ради безбедног одвијања саобраћаја на раскрсницама, (Булевар Светог цара Константина, Сомборски булевар, Булевар	Током године	Управа за ком. делат., енергетику и саобраћај; ЈП

	Медијана, Бул. Петра Аранђеловића, Булевар Немањића код Дома здравља и Сремске улице, код Апелационог суда, Сестре Баковић).		Дирекција за изградњу града; Савет за безбедност саобраћаја
2.4.7.	Реализација Програма коришћења средстава за унапређење безбедности саобраћаја на територији Града Ниша (увођење видео надзора, организовање промоција, едукација и кампања, повећање нивоа безбедности у зонама школа, израда пројеката саобраћајне сигнализације и усклађивање светлосне сигнализације са потребама у саобраћају, набавка софтвера за израду катастра саобраћајне сигнализације).	Током године	Управа за ком. делатности, енергетику и саобраћај; Управа за образовање, културу, омладину и спорт; Управа саобраћајне полиције; ЈП "Дирекција за изградњу града; Савет за безбедност саобраћаја; организације инвалида; ЈП "Паркинг сервис"
2.4.8.	Опремање аутобуских стајалишта надстрешницама, поправка демонтираних и одржавање постојећих.	Током године	Управа за ком. дел. енергетику и саобраћај; ЈП Дирекција за изградњу града Ниша
2.4.9.	Увођење система централизованог управљања саобраћајем.	Током године	Управа за ком. делатности, енергетику и саобраћај; ЈП Дирекција за изградњу града Ниша
2.4.10.	Испитивање могућности за увођење кружне аутобуске линије , којом би се повезала већина насељених места на територији Нишке Бање.	Током године	Управа за ком. делатности, енергетику и саобраћај
2.4.11.	Интегрисање бицикличких стаза у новопроектване саобраћајнице и корекција постојећих (уређење "бицикличког булевара" до Врежинског базена на десној обали Нишаве).	Током године	Управа за ком. делатности, енергетику и саобраћај; ресорна министарства; Дирекција за изградњу града
2.4.12.	Изградња моста на Габровачкој реци (Ђердапска – Романијска)	Током године	Управа за планирање и изградњу, ЈКП Дирекција за изградњу града
2.4.13.	Изградња пешачке стазе од Меркатора до Бриколажа са уређењем аутобуских стајалишта.	Током године	Управа за планирање и изградњу, ЈКП Дирекција за изградњу града

2.5. Инфраструктурни развој на сеоском подручју

Један од неопходних предуслова за свестрани развој села је и инфраструктурно опремање и саобраћајно повезивање, чиме ће се услови живота и рада на селу приближно уједначавати као и у граду и заустављати одлазак младих са села.

2.5.1.	<p>Наставиће се или отпочети радови на изградњи објеката канализационе и водоводне инфраструктуре од капиталног значаја, удруживањем средстава физичких лица и Града:</p> <ul style="list-style-type: none"> – изградња/наставак изградње фекалне канализационе мреже у селима: Доње и Горње Међурово, Горњи и Доњи Матејевац, Поповац, Горњи Комрен, Бубањ село; – изградња/наставак изградње водоводне мреже у селима: Малча Пасјача "Бања Топило", Радикина Бара (резервоар), наставак изградње IV висинске зоне водоводне мреже "Горица", Г. Врежина, Каменица, Кнез Село и Бреница; – израда пројектне документације за канализациону мрежу у Првој Кутини, Јелашници, Габровцу, "Бањи Топило", Вртишту, Трупалу, Хуму и Г.Комрену; за водоводну мрежу у Насељу "9. мај" и за водоводну и канализациону мрежу у Мрамору и Крушцу. <p>Урадиће се санација и реконструкција водоводне мреже у сеоским насељима као неопходан предуслов за преузимање и одржавање од стране ЈКП "Наисус".</p>	Током године	Управа за пољопривреду и развој села, Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај; Фонд за развој и самофинансирање заједничких потреба грађана; Фонд за развој пољопривреде; ЈП Дирекција за изградњу града; ЈКП "Наисус"; ГО; грађани
2.5.2.	<p>Развој путне инфраструктуре на сеоском подручју у складу са Програмом уређивања грађевинског земљишта и изградње за 2012.годину:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изградња општинских (локалних) путева: Доње Власе – Габровац, Малча – Кнез село, Церје - Миљковац, Бреница – Хум – Бранко Бјеговић; - изградња инфраструктуре у туристичке сврхе: изградња пута од села Церја до Церјанске пећине; пут Ореовац – локалитет Вишеград стена; геодетски радови за потребе трасирања и пројектовања пута Бојанине воде – Плоче; - специфична улагања: два нова моста на Кутинској реци - у Првој Кутини код погона Нишаута према гробљу и на вези Женева – насеље Никола Тесла према Г. Врежини; реконструкција бившег трамвајског моста на Кутинској реци; техничка припрема за почетак изградње подвожњака испод пруге Ниш- Скопље 	Током године	Управа за пољопривреду и развој села, Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај; ЈКП; ГО; Управа за планирање и изградњу; ЈП Дирекција за изградњу града

	код КПД. Одржавање локалне путне мреже у складу са Програмом одржавања комуналне инфраструктуре јавног земљишта градског и сеоског подручја за 2012.годину.		
2.5.3.	Израда пројекта санације клизишта Мраморско брдо на основу елабората, који је урадио Геолошки институт Србије.	Током године	ЈП Дирекција за изградњу града Ниша, ГО Палилула
2.5.4.	Решавање проблема отпадних вода на сеоском подручју - припрема планске и пројектне документације и решавање имовинских односа.	Током године	ЈКП "Наисус", ГО Црвени Крст, Дирекција за изградњу града, Управа за пољопривреду и развој села
2.5.5.	Изградиће се телекомуникациона мрежа , оптички каблови и комутациони чворови (МСАН) на следећим локацијама: Горња Врежина, Горњи Комрен, Крушце, Доња Трнава и пут за Доње Влаसे.	Током године	"Телеком Србија" а.д.
2.5.6.	Побољшање стања атарских (пољских) путева у складу са Програмом заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта за 2012.годину и конкурсом Министарства пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде РС.	Током године	Управа за пољопривреду и развој села; ГО; Министарство пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде РС
2.5.7.	Решавање питања организованог одвоза смећа на сеоском подручју (увођење система одвоза смећа у селима која су ближа граду, док је за удаљенија села предвиђено формирање претоварних станица, као и набавка контејнера и канти за одлагање комуналног отпада и одвоз смећа по утврђеној динамици).	Током године	ЈКП "Медиана", ГО
2.5.8.	Адаптација и реконструкција објеката од општег интереса на сеоском подручју (домови културе, задружни домови идр,) и њихова ревитализација као вишенаменских објеката од значаја за локалну заједницу.	Током године	Надлежне управе, ГО, грађани

2.6. Водопривреда – регулација водотокова

Основни задатак у овој области биће регулација обала и корита река и потока на територији града у циљу остваривања заштитне функције (заштита од поплава) и естетског уређења водотокова.

2.6.1.	Израда и доношење Оперативног плана одбране од поплава на територији Града Ниша за воде II реда.	Током године	Управе за пољопривреду и развој села
2.6.2.	Наставак активности на регулацији водотокова и уређење реке Нишаве и Јужне Мораве. Активности регулисања и уређења Габровачке реке, Топоничке реке, Хумског, Рујничког, Суводолског, Матејевачког, Бреничког потока и Јелашничке реке Кутинске реке, Кованлучког, Сувобањског и Раутовског потока у Н. Бањи (за водотокове у Н. Бањи потребна је израда планске документације), у складу са Програмом уређивања грађевинског земљишта и изградње за 2012.годину, Програмом ЈВП "Србија воде" и Оперативним планом одбране од поплава на територији Града Ниша за воде II реда за 2012. год..	Током године	Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај, Управа за пољопривреду и развој села, Управа за имовину и инспекцијске послове, ЈП Дирекција за изградњу града Ниша, ЈВП "Србија воде", ГО
2.6.3.	Уређење корита и обале реке Нишаве од Железничког до Медошевачког моста (лева обала Нишаве).	Током године	ЈВП "Србијаводе",

2.7. Заштита животне средине

Побољшање стања у области заштите животне средине путем реализације развојних и санационих програма и пројеката који ће елиминисати или смањити утицаје који прете или штете животној средини и природним ресурсима и поштовањем прописаних стандарда и процедура при реализацији нових пројеката

2.7.1.	У функцији успостављања и развоја система интегралног одрживог управљања комуналним отпадом на регионалном и на локалном нивоу потребно је : - усвајати и имплементирати стратешка докумената и планове на регионалном нивоу (Регионални план управљања отпадом); Припремити или усагласити локалне прописе са националним прописима; Ефикасно спроводити све важеће прописе и уводити примере добре праксе; - формирати нове службе за спровођење мера и поступака управљања отпадом; проширити и јачати капацитете у јавним предузећима и јачати секторску	Током године	Регионално тело Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај, Управа за привреду, одрживи развој и заштиту животне средине
--------	--	--------------	--

	интеграцију, (планирање и изградња, заштита животне средине, земљишта, вода, послови привреде, финансија и др.) у граду као и са међуопштинским, регионалним органом, телом или предузећем, - обезбедити изворе финансирања		
2.7.2.	Наставиће се активности обезбеђивања потребне документације за изградњу Регионалне санитарне депоније. За једнако и уравнотежено учешће у погледу одговорности на нивоу региона неопходно је донети и спровести: - правне процедуре за добијање дозвола за коришћење земљишта и сагласности на анализе утицаја на животну средину; - обезбедити финансирање инвестиција и оперативних трошкова (фондови, донације, кредити).	Током године	Регионално тело, Град Ниш и општине, Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај
2.7.3.	Успостављање локалног система управљања отпадом садржи следеће активности: - Санација затварање и рекултивација сметлишта „Бубањ“; - Наставак чишћења дивљих депонија кроз акцију „Очистимо Ниш“; - Проширење обима сакупљања комуналног отпада до потпуног укључивања свих насељених места на територији Града Ниша; - Увођење одвојеног сакупљања амбалажног отпада кроз пројекат „Вашу амбалажу у рециклажу“; - Изградња центра за сакупљање отпада- Рециклажног центра у Ул. Ивана Милутиновића; - Постављање подземних контејнера према плану ГО; - Успостављање мреже контејнера за примарну селекцију и пројекат „ПЕТ и МЕТ – све 5“; - Изградња линије за сепарацију мешаног комуналног отпада на сметлишту „Бубањ“; - Унапређење управљања отпадом у Нишу кроз рециклажу; - Пројекат изградње система за искоришћење депонијског гаса ради добијања енергије –тзв. ЦДМ пројекат; - Изградња постројења за третман и депоновање грађевинског отпада	Током године	Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај, Управа за привреду, одрживи развој и заштиту животне средине, ЈКП „Медиана“ НВО,
2.7.4.	Наставак фазне санације, затварања и рекултивације градске депоније "Бубањ", у складу са динамиком из уговора са Фондом за заштиту животне средине РС и то: - Проширење постојеће депоније на поље "С" и почетак формирања рециклажног	Током године	Републички Фонд за заштиту животне средине, Град Ниш , Буџетски фонд за заштиту

	<p>центра на простору рекултивираних постојећих депонија;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ограђивање тела депонија; - Изградња ободних канала за прикупљање атмосферских вода; канализација и пречишћавање оцедних вода; - Изградња Биотрнова (бунара за сакупљање гасова); - Рекултивација по сегментима; - Израда пројектне документације за изградњу постројења за експлоатацију метана из депоније „Бубањ“, према CDM пројекту (механизам чистог развоја) за смањење емисије гасова. Гасификатор ће прерађивати отпадне гасове из тела депоније и производити „зелену“ струју за комерцијалну потрошњу. 		<p>животне средине, Управа за привреду, одрживи развој и заштиту животне средине, ЈКП „Медиана“, италијанска компанија „Амест“</p>
2.7.5.	<p>Спровођење активности по Програму коришћења средстава Буџетског фонда за заштиту животне средине града Ниша за 2012.г.Из овог Фонда финансираће се :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Програми и пројекти праћења стања животне средине (мониторинг) на територији Града Ниша за одређене параметре (квалитета ваздуха; ниво комуналне буке; квалитета површинских вода; земљишта; активности радионуклеида у земљишту; праћење и прогноза аеропољена; и мерење у ванредним ситуацијама); - Подстицајни, превентивни и санациони програми и пројекти (систематске дератизације и дезинсекције; рекултивације, санације и др. које предлажу јавна предузећа према приложеним пројектима; остали програми и пројекти -нпр. израда катастра загађивача и др.); други подстицајни, превентивни и санациони програми и пројекти по указаној потреби; - Програми заштите и развоја заштићених природних добара на територији Града Ниша; - Пројекти из области заштите животне средине, на основу посебног акта Градоначелника . 	Током године	<p>Градоначелник, Градско веће, Буџетског фонда за заштиту животне средине Града Ниша, Управа за привреду, одрживи развој и заштиту животне средине</p>
2.7.6.	<p>Мониторинг воде за пиће на територији града Ниша (водоводи, јавне чесме, изворишта).</p>	Током године	<p>Институт за јавно здравље Ниш, ЈКП "Наисус",</p>
2.7.7.	<p>Ствараће се услови и стимулирати одрживи саобраћај (коришћење јавног превоза, пешачких зона, бицикличког саобраћаја ...) како би се умањили вишеструки негативни утицаји саобраћаја у експанзији на животну средину;</p> <p>Повећати безбедност свих учесника у саобраћају и смањити број саобраћајних</p>	Током године	<p>Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај, Управа за планирање и</p>

	незгода. Уводиће се Зоне успореног саобраћаја које предност дају пешацима и омогућавају им да се крећу коловозом и Зоне са ограничењем брзина за путничка возила.		изградњу
2.7.8.	Наставак акције ремонта лифтова, замене радиоактивних громобрана и обнова фасада зграда у центру града.	Током године	Надлежне управе, ЈП "Нишстан" ЈП Дирекција за изградњу града
2.7.9.	Наставак истраживања и уређења Церјанске пећине.	Током године.	Град Ниш, ино партнери
2.7.10.	Промоција и јачање свести о потреби заштите животне средине. (образовне активности, едукација, штампање пропагандног материјала и др.).	Током године	Управа за привреду, одрживи развој и заштиту животне средине, НВО
2.7.11.	Стална размена искустава са другим европским градовима о рационалном коришћењу енергије, примени мера енергетске ефикасности, коришћењу обновљивих извора енергије и употреби еколошки прихватљивих горива у урбаним срединама, о смањењу емисија штетних гасова за најмање 20% као и о другим битним питањима везаним за заштиту животне средине.	Током године	Град Ниш, референтни ино партнери

2.8. Одржавање комуналних објеката

Коришћење и одржавање постојећих и изградња и уређење нових комуналних објеката за урбани изглед свих делова града у интересу привреде и грађана Ниша.

2.8.1.	Одржавање комуналних објеката према Програму ЈКП "Медиана" и ЈКП "Горица" и то: <ul style="list-style-type: none"> - одржавање јавне хигијене (чишћење и прање улица и тргова), - зимско одржавање улица, - одвожење и депоновање смећа, - уређење и одржавање градских паркова, дрвореда, травњака и међублоковског зеленила, - уређење и одржавање гробаља, - одржавање саобраћајне сигнализације, 	Током године	Управа за комуналне делатности енергетику и саобраћај, ЈКП „Медиана“, ЈКП "Горица"
--------	---	--------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> - контрола, преглед и чишћење димовод. и ложишних објеката и уређаја, - зоохигијенска служба. 		
2.8.2	<p>Трансформација јавних предузећа у привредна друштва, формирање регионалних привредних субјеката, увођење приватника у комунални сектор, раздвајање појединих делатности (посебно сакупљање и транспорт од третмана, односно одлагања отпада).</p> <p>Подстицање приватног сектора на улагања у комуналну инфраструктуру (кључна препорука Предлога стратегије реструктурирања јавних комуналних предузећа у Србији) кроз раличите видове партнерстава (тендери, уговори, концесије и др.).</p>	Током године	Управа за комуналне делатности енергетику и саобраћај, ЈКП
2.8.3.	<p>Унапређење рада јавних комуналних предузећа у граду кроз повећање квалитета и обима свих комуналних услуга од општег интереса реализоваће се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - рационалнијим и ефикаснијим пословањем јавних предузећа, - увођењем нових и унапређењем постојећих решења усклађених са законским прописима и еколошким стандардима; - набавком и употребом нове наменске механизације и комуналне опреме; - променом односа и понашања корисника и пружаоца услуга, 	Током године	Управа за комуналне делатности енергетику и саобраћај, ЈКП „Медиана“, ЈКП "Горица"
2.8.4.	Прикупљање, одлагање и третман чврстог отпада по врстама одвијаће се према Локалном плану управљања отпадом на територији града Ниша за период од 2011. до 2021. г. (Службени лист Града Ниша, број 46/ 2011.).	Током године	Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај, ЈКП „Медиана"
2.8.5.	Проблем паса и мачака луталица решаваће локална самоуправа и надлежне институције у сарадњи са организацијама невладиног сектора.	Током године	Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај,
2.8.6.	Решавање проблема сеоских гробаља која нису у надлежности ЈКП "Горица" од урбанистичке документације до поверавања послова сахрањивања ЈКП на свим сеоским гробљима која се тренутно користе или су планирана ГУП-ом и Просторним планом.	Током године	Надлежне управе, градске општине, ЈП Завод за урбанизам Ниш, ЈКП "Горица",
2.8.7.	Одржавање и заштита у зони меморијалних паркова, спомен паркова и споменика културе на градском подручју (Старо гробље, Јеврејско гробље, војничких гробаља и Спомен парк "Бубањ").	Током године	Управа за ком. дел. енергетику и саобраћај, ЈКП "Горица", Завод за заштиту споменика културе
2.8.8.	Одржавање система уличне расвете и укључивање и адекватно осветљавање	Током	Управа за комуналне делатности,

	јавних површина и објеката, споменика и аутентичних архитектонских, амбијенталних и природних целина и вредности у функцији њихове заштите, безбедности и естетског уређења града.	године	енергетику и саобраћај, ЈКП "Горица"
2.8.9.	Унапређење рада постојећих инспекцијских служби, побољшање координације градских и републичких инспекција и комуналне полиције и сарадња са другим надлежним службама.	Током године	Републичке и градске инспекције и комунална полиција

III РАЗВОЈ ЕКОНОМИЈЕ И ПОСЛОВАЊА

ОПШТИ ЦИЉ: *Стварање повољног пословног амбијента за инвестирање, развој предузетништва, повећање запослености и јачање конкурентности нишке привреде; јачање иницијатива територијалног маркетинга ради побољшања имица града као привредног центра*

3.1. Предузетништво

Стварање повољног пословног амбијента за инвестирање, подстицање иновативног и предузетничког понашања, развој предузетништва кроз повећање броја МСПП (мала и средња предузећа и предузетници) поједностављивање процедуре и брже долажење до дозвола за рад, одређивање нових локација радних зона и њихово инфраструктурно опремање, јачање конкурентности нишке привреде, јачање иницијатива територијалног маркетинга ради побољшања имица града као привредног центра, повећање укупне запослености, веће улагање у развој људског капитала, подстицање регионалног повезивања, су неки од основних циљева у овој области.

3.1.1.	Развој и опремање постојећих и нових привредних и радних зона ("Ниш-запад", Малча, Горња Врежина, "Север" и ЕИ Холдинг).	Током године	Град Ниш – НИП, ЈП Дирекција за изградњу града Ниша, РПК Ниш, донатори, инвеститори, ЈП Завод за урбанизам Ниш
3.1.2.	Реконструкција објекта Инкубатор центра у Нишу и покретање другог инкубационог циклуса.	Током године	БИЦ, Град Ниш, Универзитет у Нишу, Министарство одбране РС, НВО, Центар за заваривање

3.1.3.	<p>Имплементација пројекта "Локални економски развој на Балкану" (ЛЕДИБ) као подршке локалном економском развоју са фокусом на развој малих и средњих предузећа (МСП).</p> <p>Прва компонента пројекта је стварање повољног пословног окружења, а реализоваће се кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> - побољшање услуга локалне јавне администрације (јачање капацитета локалне јавне управе да ефективно умањи препреке јавне администрације) и - боље залагање пословних организација (ојачана способност пословних организација за заступање интереса МСП код државне администрације). <p>Друга компонента пројекта је развој малих и средњих предузећа, а реализоваће се кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> - развој кластера (успостављање и унапређење хоризонталних и вертикалних веза између предузећа у одабраним секторима) - ојачане локалне сервисе за развој пословања (развијање свести код предузетника о предностима коришћења услуга служби за пословни развој) и - бољи приступ повољним кредитима (стварање услова за отварање повољне кредитне линије за развој сектора МСП). 	Током године	Међународна развојна агенција Министарства иностраних послова Данске (DANIDA), Нишавски округ, предузетници
3.1.4.	Израда пројекта и почетак изградње Научно- технолошког парка на Градском пољу и комунално опремање и ревитализација инфраструктуре "Технис"-а Ниш.	Током године	Град Ниш, Министарство просвете и науке Републике Србије, Универзитет у Нишу, ГАФ, инвеститори, ЛП Завод за урбанизам Ниш, Инкубатор центар Ниш, Министарство економије и регионалног развоја, Технис, ЕИ Холдинг
3.1.5.	Реализација пројекта: „Нове могућности за развој женског предузетништва“.	септембар	РПК Ниш, Зајечар, Лесковац и “Формапер“ (комора из Милана)
3.1.6.	Реализација пројекта „Екстерно и интерно умрежавање малих и средњих предузећа“.	Прва половина	Град Ниш и ЛЕДИБ програм

3.1.7.	Почетак изградње Карго центра у близини Аеродрома „Константин Велики“.	Током године	Град Ниш, аустријска фирма „Ајмакс“
3.1.8.	Изградња нових фабрика (Дајтек, Бенетон, Сажем итд).	Током године	Компанија Дајтек, Бенетон Србија, Сажем, Град Ниш, СИЕПА
3.1.9.	Коришћење повољних кредита за развој предузетништва и за почетнике у предузетништву (предузетници и правна лица).	Током године	Незапослени, Министарство економије и рег.раз., Фонд за развој РС
3.1.10.	Реализација пројеката: - "Повећање конкурентности привреде Нишког региона стимулсање иновативних активности у сектору МСП", - "Пословати са Европском унијом".	Током године	Регионални центар за развој МСПП, РПК Ниш, Универзитет у Нишу

3.2. Пољопривреда

Остваривање економски исплативе и еколошки прихватљиве пољопривредне производње, односно унапређење примарне пољопривредне производње (биљне и сточарске) кроз јачање: тржишно оријентисане пољопривредне производње, индивидуалног пољопривредног произвођача, свих облика удруживања, институција и стручњака, као и различитих видова подршке су основни стратешки праваци развоја овог сектора.

3.2.1.	Очување, унапређење и развој примарне пољопривредне производње подстицаће се различитим видовима стручне и финансијске помоћи на свим нивоима власти.	Током године	Управа за пољопривреду и развој села, градске општине
3.2.2.	Активности на имплементацији Плана регионалног руралног развоја који ће бити завршен/усвојен до краја 2011. године.	Током године	Град Ниш, општине Нишавског округа и Соко Бања, Управа за пољопривреду и развој села
3.2.3.	Фонд за развој пољопривреде града Ниша ће Програмом за 2012. дефинисати намену и начин коришћења средстава за очување, унапређивање и развој овог сектора, руралне економије и руралних насеља. Унапређење услуга у	Током године	Управа за пољопривреду и развој села и Фонд за развој пољопривреде

	пољопривредној производњи (ПИС, противградна заштита, систематско снимање распрострањености амброзије, управљање ризицима у пољопривреди-осигурање производње), субвенционисање свих видова примарне пољопривредне производње (сточарске, повртарске, пчеларске) и анализа квалитета појединих пољопривредних производа (вина и ракије, млека) ,као и суфинансирање набавке опреме биће реализовани у циљу јачања конкурентности пољопривреде.		
3.2.4	Успостављање производно–едукативног центра за повртарску и воћарску производњу, Оснивање производно-едукативног центра за развој воћарско-виноградарске производње у селу Каменица	Током године	Управа за пољопривреду и развој села, ГО Пантелеј
3.2.5.	Успостављање демо плантажа у воћарско-виноградарској производњи и демо фарми у сточарској производњи (овчарство и козарство).	Током године	Управа за пољопривреду и развој села
3.2.6.	За бољи пласман производа примарне пољопривредне производње неопходно је : - уређење сајамског простора путем јавно-приватног партнерства, - формирање зоне унапређења пословања за удружења пољопривредника - агропредузетнички центар и успостављање трг-пијаца, цветних и сточних пијаца.	Током године	Управа за пољопривреду и развој села
3.2.7.	Програм заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта за 2012. год.	2012.г.	Управа за пољопривреду и развој села
3.2.8.	Реализација пројеката из донација међународних организација: а) “Кластер сирева Југ” б) Агробизнис пројекат	Током године	Град Ниш, партнери на пројектима, USAID, Управа за пољопривреду и развој села
3.2.9.	Реализација друге фазе Пројекта "Успостављање карантина за смештај животиња у унутрашњем промету" (завршни радови на објекту).	2012. г.	Управа за пољопривреду и развој села

3.3. Трговина и снабдевање

Стабилно и редовно снабдевање робама и услугама, равномерна покривеност територије града продајним објектима различите површине и намене, стално унапређење безбедности и квалитета хране и заштита основних права и интереса потрошача су основни циљеви у овој области.

3.3.1.	Информисање и едукација произвођача, трговаца и потрошача са одредбама Закона о општој безбедности производа и Закона о заштити потрошача.	2012.	Национална организација за заштиту потрошача, Центар за заштиту потрошача Форум-Ниш, произвођачи, трговци и грађани као потрошачи
3.3.2.	Реализација пројекта „Активни потрошачи“.	Средин ом године	Центар за заштиту потрошача Форум-Ниш, ГОП Лесковца и Бугарска национална асоцијација из Софије
3.3.3.	Изградња пијаца на новим локацијама (Ледена Стена, Ново Село, Мрамор, Никола Тесла).	Током године	ЈКП "Тржница"
3.3.4.	Дефинисање нових локација и израда планске документације за Велетржницу.	Током године	ЈКП "Тржница"
3.3.5.	Реализација Програма градских робних резерви оствариваће се у складу са Средњорочним и годишњим Програмом робних резерви.	Током године	Управа за привреду, одрживи развој и заштиту животне средине

3.4. Саобраћај и везе

Оптимални ниво функционисања саобраћајног и транспортног система града оствариваће се кроз квалитетније пружање саобраћајних, телекомуникационих и поштанских услуга у циљу смањења саобраћајног загушења и растерећења мирујућег саобраћаја.

3.4.1.	Спровешће се утврђивање квалитета услуга у јавном градском превозу : ефикасност реализације обима рада, средња оцена превозника од стране корисника и ефикасност превозника (енергетска ефикасност, ефикасност возила, ефикасност запослених и трошковна ефикасност).	Током године	Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај; ЈКП Дирекција за јавни превоз града Ниша; превозници; организације инвал
--------	--	-----------------	--

3.4.2.	Извршиће се комплетна аутоматизација система праћења возила , повећање поузданости рада ГПС уређаја у возилима јавног превоза, постављање информационах табли са изменљивим садржајем о доласцима и одласцима аутобуса на одређеном броју аутобуских стајалишта. За кориснике који имају могућност приступа интернету мобилним телефоном биће пружена могућност праћења возила на мрежи линија.	Током године	Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај; ЈКП Дирекција за јавни превоз града; Саобраћајна полиција, организације инвалида
3.4.3.	Развојна опредељења и приоритети у инвестирању у ваздушном саобраћају су: - реализација пројекта "Реконструкција и доградња Аеродрома Ниш", - изградња Карго-логистичког центра заједно са Аустријском фирмом Еуетахх, који је намењен за складиштење, дистрибуцију и реконсолидацију робе у интермодалном транспорту (друмски, железнички и ваздушни саобраћај), - унапређење ваздушног саобраћаја кроз повећање броја летова, броја путника и интересовања авио-компанија за коришћење услуга Аеродрома Константин Велики, - израда планске документације за приступни пут за Аеродром.	Током године	Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај, ЈП "Аеродром Ниш", инвеститори, ЈП Завод за урбанизам
3.4.4.	Оптимална организација и функционисање такси превоза .	Током године	Управа за ком. делатности, енергетику и саобраћај; удружења такси возача
3.4.5.	Израда Студије стационарног саобраћаја у Нишу .	Током године	Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај, ЈКП "Паркинг сервис"
3.4.6.	Израда Студије – истраживање карактеристика паркирања у ободним деловима „Плаве зоне“.	Током године	Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај, ЈКП "Паркинг сервис"
3.4.7.	Јавне гараже – тражење оптималног решења у партнерству са приватним сектором.	Током године	Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај, ЈКП "Паркинг сервис"
3.4.8.	Обезбеђивање паркинг места за бицикле.	Током године	Управа за ком.дел.енергетику и саобраћај, ЈКП"Паркинг сервис", ЈП Завод за урбанизам

3.4.9.	Извршиће се реконструкција и адаптација Главног поштанског центра код железничке станице и инсталирање нове опреме у циљу аутоматизације процеса прераде поштанских пошиљака. Извршиће се адаптација поште у Књажевачкој улици . Реализоваће се активности на " децентрализијацији доставе " – достава пошиљака ће се одвијати са 5 – 6 локација у граду што ће повећати квалитет услуга у достави на кућној адреси.	Током године	ЈП ПТТ саобраћаја "Србија", РЈ пошт. Саобраћаја Ниш; ГО; Управа за имовину града; Управа за планирање и изградњу
3.4.10.	На свим комутационим чворовима, где за то постоји могућност, планира се повећање довољног броја ADSL портова за брзи приступ интернету, IP телевизији, VOIP (интернет телефоније) и друге сервисе.	Током године	"Телеком Србија" а.д.
3.4.11.	Дефинисање услова за постављање базних станица мобилне телефоније и антенских постројења. Дефинисање услова за постављање мреже кабловске телевизије.	Током године	Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај

3.5. Туризам и угоститељство

Основни задатак у овој области биће повећање туристичког промета уз боље искоришћавање постојећих капацитета и побољшање квалитета и садржаја туристичке понуде и маркетинга и инвестирање у туристичку, путну и комуналну инфраструктуру којим би се створили услови да атрактивни природни ресурси и културно-историјска баштина буду стављени у туристичку функцију и остварила **визија развоја туризма дефинисана Стратегијом развоја туризма града Ниша за период 2011-2016.**

3.5.1.	Промоција и презентација туристичке понуде и потенцијала града; израда пројеката и учешће у пројектима у области туризма на локалном нивоу и шире, у сарадњи Туристичке организације Ниша (ТОН) и других институција и организација; организација туристичко-културних манифестација које су у функцији обогаћивања туристичке понуде града.	Током године	Управа за привреду, одрживи развој и заштиту животне средине, ТОН, градске општине, НКЦ и друге институције и организације
--------	---	--------------	--

3.5.2.	<p>Туристичко рекреативни комплекс Бојанине воде Доношење плана детаљне регулације туристичко – рекреативног комплекса Бојанине воде. Израда ПДР приступног пута Плоче – Бојанине воде.</p>	Прва половина године	ГО Нишка Бања, надлежне управе, ЈП Завод за урбанизам Ниш
3.5.3.	<p>"Бања Топило" – туристички комплекс "Ајца", наставак активности на урбанистичко-планском и комуналном уређењу.</p>	Током године	ГО Црвени Крст, ЈП Дирекција за изградњу града Ниша, ЈП Завод за урбанизам Ниш
3.5.4.	<p>Реализација пројеката којима се побољшава туристичка понуда Нишке Бање:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пројекат "Ада Женева" у Нишкој Бањи – наставак активности; - наставак уређења централног бањског парка (реконструкција платоа код фонтане); - реконструкција стазе здравља; - реконструкција и пренамена зграде стрелишта; - покретање иницијативе и израда ПДР сеоског туристичког центра (етно-село у Коритнику). 	Током године	ГО Нишка Бања, надлежне управе, ЈП Завод за урбанизам
3.5.5.	<p>Промоција и улагања у атрактивне туристичке објекте и садржаје и активан маркетиншки приступ њиховој промоцији: Чегар, Церјанска пећина, Каменички вис, Градац, Виник, „Бања Топило“, Медијана, Ћеле Кула, Бубањ, сра центар, екстремни спортови, верски туризам, еко и етно туризам, ловни туризам.</p>	Током године	ГО, ЈП Дирекција за изградњу града Ниша, ЈКП „Горица“, Завод за заштиту споменика културе Ниш, Завод за заштиту природе, ТОН, Институт Нишка Бања, НВО, Управа за пољопривреду и развој села, КЛЕР.
3.5.6.	<p>Наставак пројеката "Јачање капацитета града Ниша за амбијентални и еко туризам". Циљ пројекта је побољшање животних услова становништва у руралном подручју и заштита природног богатства, као и унапређење смештајних капацитета, укључење града Ниша у мрежу амбијенталног и еко туризма, сензибилизација локалног становништва, промоција туризма и туристичког потенцијала у Нишу. Израда пројектне документација за изградњу 11 стамбених објеката и етно ресторана са информационом рецепцијом – етно село у Сићеву.</p>	Током године	Град Ниш, SEENET програм, италијанска регија Трентино, Завод за заштиту споменика културе Ниш, Управа за пољопривреду и развој села, Грађевински факултет., ТОН

3.5.7.	Категоризација смештајних капацитета.	Током године	Управа за привреду, одрживи развој и заштиту животне средине
3.5.8.	Реализација пројеката развоја сеоског туризма у складу са Стратегијом економског развоја сеоског подручја Града Ниша и израда програма едукације за бављење сеоским туризмом и програма промоције.	Током године	Управа за пољопривреду и развој села
3.5.9.	Покретање иницијативе и припремне активности за: - формирање туристичког инфо центра Градске општине Пантелеј; - изградњу туристичке инфраструктуре на Каменичком вису и на излетишту Градац; - развој руралног туризма и реализација пројекта обнове старих кућа селу Каменица	Током године	ГО Пантелеј, Надлежне управе и институције
3.5.10.	Промоција прославе годишњице Миланског Едикта 2013. године: - имплементација Акционог плана прославе годишњице Миланског едикта 2013 године; - пројекат "У сусрет 2013.години".	Током године	Туристичка организација Ниша, Комсија за организацију прославе годишњице Миланског едикта, Институције културе Надлежне градске управе, СПЦ
3.5.11.	Израда плана преуређења, модела управљања и туристичке валоризације Тврђаве (израда пројекта уређења).	Током године	Град Ниш - Управа за образовање, културу, омладину и спорт, Канцеларија за међународну сарадњу у области науке, образовање и културе, Институције културе, Надлежне градске управе и ЈП
3.5.12.	Реализација пројекта "Врата Константинове Медијане"	Током године	Град Ниш, Градска општина Медијана, ТОН,
3.5.13.	Брендирање Ниша - изградња дестинацијског идентитета и развијање вредности дестинацијског бренда	Током године	Туристичка организација Ниша, Канцеларија за ЛЕР, Туристичке агенције и предузећа
3.5.14.	Реализација пројекта "Виртуелна презентација културно-туристичких потенцијала града Ниша"	Током године	Туристичка организација Ниша
3.5.15.	Припремне активности за формирање туристичког кластера	Током године	Регионална привредна комора, Обласна развојна

			асоцијациј, ТОН, хотелијери, туроператери, агенције, НВО сектор
--	--	--	---

3.6. Стамбена изградња и пословни простор

Задовољавање новонасталих стамбених потреба грађана, посебно социјално рањивих категорија становништва, уз унапређење квалитета и нивоа становања по стандардима хуманог становања.

3.6.1.	Обезбеђивање и опремање нових локација за индивидуалну и колективну стамбену изградњу Изградња пословних, стамбених и пословно – стамбених објеката у ул. Марка Орешковића (решавање имовинско – правних односа и почетак градње) и на локацији „Александрија 2“ (почетак изградње након доношења одлуке по поднетој иницијативи за промену урбанистичких услова ПДР у смислу промене намене објекта и повећања спратности)	Током године	ЈП „Нишстан“ ЈП Завод за урбанизам Ниш
3.6.2.	Обезбеђивање и опремање нових локација за индивидуалну и колективну стамбену изградњу Зона новог насеља северно од Сомборског булевару – Истарска – Студеничка - до Северне обилазне саобраћајнице) – припрема за изградњу уличне, водоводне и канализационе мреже.	Током године	ЈП Дирекција за изградњу града Ниша
3.6.3.	Почеће изградња великог стамбено пословног комплекса у касарни "Бубањски хероји" на површини од 15 ha. У складу са договором о размени непокретности између Војске Србије и града Ниша 21% станова биће намењено Војсци Србије.	Током године	Град Ниш, Инвеститори
3.6.4.	Изградња нових станова из програма социјалног становања - припрема пројектне документације и почетак радова на новим објектима – ламела 5 и ламела 6 на локацији Мајаковски; - почетак изградње (фазна) четири стамбена објекта у Ул. Петра Аранђеловића са 237 станова на прибављеном земљишту на којем је формирана грађевинска парцела и добијена грађевинска дозвола ; - почетак изградње око 300 станова (100 станова за давање у закуп и 200	Током године	ЈП "Градска стамбена агенција" (ГСА)

	станова за непрофитну продају) на локацији ул. Инжињера Бирвиша у насељу Б. Бјеговић.		
3.6.5.	Решавање стамбених проблема грађана Ниша погођених елементарном непогодом - клизиштем у селу Мрамор. Станови ће бити обезбеђени на локацији П. Аранђеловића. Изградња станова биће финансиран из средстава Републике.	Током године	Министарство за инфраструктуру и енергетику, ГСА, ГО Палилула
3.6.6.	Одржавање, ревитализација, адаптација постојећег стамбеног и пословног простора - Капитално одржавање стамбених зграда (ремонт и реконструкција лифтова, санација равних кровова и фасада, ...) - Текуће одржавање стамбених зграда	Током године	Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај, ЈП "Нишстан"
3.6.7.	Успостављање и регулисање тржишта рентираног становања (град ће обезбедити локације за социјално становање и усвојити пакет мера из политике социјалног становања сагласно Закону о социјалном становању који је у процедури доношења).	Током године	ГСА

3.7. Запошљавање

Унапређење климе за отпочињање послова, отварање нових и развој постојећих малих и средњих предузећа и стимулативне мере за запошљавање појединих категорија незапослених лица (жена, младих, инвалида, старијих лица, угрожених и маргиналних група), ширење праксе флексибилних облика запошљавања су основни циљеви развоја у овој области.

3.7.1.	Реализација активних мера запошљавања: samozapošljavanje и ново запошљавање, обука за активно тражење посла, едукације у пословним центрима, запошљавање приправника, приправника волонтера и тд.	Током године	Национална служба за запошљавање – Филијала Ниш, незапослени са евиденције, послодавци
3.7.2.	Реализација Програма стручног оспособљавања и запошљавања младих "Прва шанса 2012".	Током године	Министарство економије и рег.раз., НСЗ, незапослени и послодавци

3.7.3.	Стручно оспособљавање и преквалификација незапослених и технолошког вишка радника за поновно запослење у складу са потребама предузетника.	Током године	Национална служба за запошљавање, Занатска комора Ниш, Центар за запошљавање Ниш, незапослени и послодавци
3.7.4.	Реализација другог циклуса Програма запошљавања приправника на територији града Ниша.	Током године	Послодавци, Град Ниш, НСЗ, Управа за привреду, одрживи развој и заштиту животне средине
3.7.5.	Реализација пројеката јавних радова и запошљавање радника на одређено време.	Током године	Министарство економије и регионалног развоја, НСЗ, град Ниш, ЈП, ГО
3.7.6.	Реализација пројекта "Трудноћом до посла".	Током године	Град Ниш, Савет за пронаталитетну популациону политику, Управа за дечију, социјалну и примарну здравствену заштиту, послодавци
3.7.7.	Реализација пројеката помоћи у отпочињању посла.	Током године	ДИН "Filip Moris internešenel", НВО, "Енека", незапослени
3.7.8.	Запошљавање у новоизграђеним фабрикама (Дајтек, Бенетон, Сажем итд).	Током године	Компанија Дајтек, Бенетон Србија, Сажем, СИЕПА, НСЗ, незапослени

IV ДРУШТВЕНИ РАЗВОЈ

Створити подстицајну и безбедну друштвену средину у којој ће сви грађани моћи да искажу и да задовоље своје потребе за припадањем и идентитетом, дружењем и личним развојем

4.1. Здравство

Брига о здрављу грађана Ниша, посебно рањивих популационих група (деца и мајке, старе особе, сиромашни, избегли и расељени, мањинске групе) јер је улагање у здравље најбоља инвестиција у економски одрживи развој.

4.1.1.	Израда и усвајање Стратегије здравствене заштите Града Ниша са Акционим планом	Током године	Управа за дечију, социјалну и примарну здравствену заштиту, Институт за јавно здравље Ниш, установе
4.1.2.	Наставак реализације пројеката : - "Политика примарне здравствене заштите на Балкану", - "Пружање унапређених услуга на локалном нивоу" - "ДИЛС" (едукација, набавка нове опреме, уређење и адаптација простора и увођење информационог система)	Током године	Министарство здравља, Управа за дечију, социјалну и примарну здравствену заштиту, Институт за јавно здравље Ниш, Дом здравља Ниш
4.1.3.	У функцији квалитетнијег пружања здравствених услуга, на свим нивоима здравствене заштите активности ће бити усмерене ка : -изградњи нових и реконструкцији постојећих или започетих објеката, -набавци нове савремене опреме или поправци постојеће медицинске и немедицинске опреме , -едукацији кадрова и особља.	Током године	Министарство здравља, Управа за дечију, социјалну и примарну здравствену заштиту, Институт за јавно здравље Ниш, Дом здравља, Клинички центар Ниш, установе
4.1.4.	Дом здравља Ниш ће радити на : 1. формирању Центра за скрининг , јединственог, специјализованог центра за превенцију и рано откривање малигних и других масовних хроничних незаразних обољења; 2. Реализацији започетих и нових пројеката и то : - Масовног скрининга становника Града Ниша на карцином дебелог црева, - Повећање доступности здравствених услуга становништву у селима без здравствених амбуланти са ситуационом анализом у циљу процене здравственог стања и здравствених потреба сеоског становништва, - Опортуно тестирање младих, сексуално активних испод 25 година старости на хламидију која је водећи узрочник ванматеричне трудноће и стерилитета, - "Нишлијке против рака грлића материце", - "Нишке школе без дрога",	Током године	Министарство здравља, Управа за дечију, социјалну и примарну здравствену заштиту, Институт за јавно здравље Ниш, Дом здравља Ниш

	- Превенција масовних хроничних незаразних болести (кардиоваскуларна обољења, шећерна болест и гојазност), - Базари здравља, - Едукација младих на тему заштите репродуктивног здравља, - Едукација младих на тему ненасилне комуникације, - Скрининг рака дојке.		
4.1.5.	Реконструкција сеоских здравствених станица и амбуланти (20 објеката), амбуланте у Н.Бањи, дренажа око централног објекта Дома здравља Ниш и друге активности.	Током године	Управа за дечију, социјалну и примарну здравствену заштиту, Дом здравља Ниш
4.1.6.	Реализација пројекта „Медикотерапија Чаир“.	Током године	Град Ниш КfW, надлежна управа, Институт за јавно здравље, Дом здравља
4.1.7.	Отварање нових апотека и реконструкција постојећих (апотека у Поповцу).	Током године	Управа за дечју, социјалну и примарну здравствену заштиту, Апотеке Ниш
4.1.8.	Адаптација и реорганизација Диспанзера „Електронске индустрије“ у објекат који ће пружати здравствену заштиту инвалидима и лицима са посебним потребама	Током године	Управа задечију, социјалну и примарну здравствену заштиту Завод за здравствену заштиту радника Ниш
4.1.9.	Изградња зграде новог КЦ код ЗХМП и реконструкција постојећих зграда Клиничког центра Ниш.	Током године	Министарство здравља КЦ, ЕБРД и Град Ниш
4.1.10.	Отварање нових организационих форми у КЦ Ниш (Ургентни центар, Центар за палијативно збрињавање особа у поодмаклим фазама неизлечивих болести у болници у Кнез Селу)	Током године	Министарство здравља, КЦ, Институт за јавно здравље,
4.1.11.	Санација и адаптација објеката Института за лечење и рехабилитацију „Нишка Бања“.	Током године	Институт Нишка Бања
4.1.12.	Инвестициони радови на објектима Специјалне психијатријске болнице “Горња Топоница“.	Током године	Министарство здравља РС, Специјална психијатријска болница Г. Топоница
4.1.13.	Покретање иницијативе и предузимање правних радњи за отварање опште болнице, тј. секундарне здравствене заштите. Реализација програма палијативног збрињавања у складу са позитивним прописима.	Током године	Министарство здравља, Град Ниш, Институт за јавно здравље и установе

4.1.14.	Превенција болести зависности, пре свега код младих и промоција здравих начина живота.	Током године	Институт за јавно здравље, Управа за образовање, културу, омладину и спорт, установе, Црвени крст, НВО
4.1.15.	Реализација Пројекта „Мониторинг и процена утицаја фактора животне средине на здравље деце предшколских, школских, и домова за децу и омладину у систему социјалне заштите“	Током године	Институт за јавно здравље, надлежне управе

4.2. Друштвена брига о деци

Брига за правилан развој деце и младих и успостављање система свеобухватне заштите од свих ризика, пре свега од ризика социјалне искључености, неједнакости, сиромаштва и др. како би Ниш био град по мери деце.

4.2.1	Реализација мера и акција у области здравља, образовања, заштите деце ометене у развоју, деце без родитељског старања, деце изложене злостављању, искоришћавању, занемаривању, насиљу и смањења сиромаштва предвиђених Локалним планом акције за децу града Ниша (ЛПА) "Ниш по мери деце".	Током године	Управа за дечију, социјалну и примарну здравствену заштиту, Управа за образовање, културу, омладину и спорт
4.2.2.	Систем подршке породици кроз: - Квалитетно осмишљен саветодавни рад; - Стварање услова за додатну финансијску подршку породицама које су погођене сиромаштвом, инвалидитетом детета, код многочланих породица и породица где оба родитеља не раде или једнородитељских породица; - Развој програма превенције малолетничке делинквенције, превенције болести зависности.	Током године	Управа за дечију, социјалну и примарну здравствену заштиту, Управа за образовање, културу, омладину и спорт и установе
4.2.3.	Развијаће се постојеће услуге и увести нове услуге за децу, у складу са ЛПА (прихватилиште за децу са проблемима у понашању, свратиште за децу улице, клубови за децу и омладину, дневни боравак за децу из дисфункционалних и осиромашених породица, резиденцијални смештај привременог карактера за децу ометену у развоју, бенифицирано становање за младе који су у фази запошљавања или су у радном односу, предах родитељства или хранитељства, регионални центар за породични смештај и сл.). Успостављање међусекторске сарадње свих актера на локалном нивоу у циљу ефикаснијег пружања услуга дечије заштите.	Током године	Управа за дечију, социјалну и примарну здравствену заштиту, Управа за образовање, културу, омладину и спорт и установе, НВО

4.2.4.	<p>Капацитети предшколске установе биће повећани реализацијом следећих инвестиција:</p> <p>Изградња вртића на територији градске општине Пантелеј и Палилула;</p> <p>Реновирање објеката вртића Лептирић, Колибри, Чуперак плави и Невен;</p> <p>уређење ентеријера вртића Лане (друга фаза);</p> <p>Проширење обданишта у Горњој Топоници (још једног сеоског вртића из донације Фондације г-ђе Илејн Лејкок);</p> <p>Реновирање и проширење капацитета кухиње „Тина“и санација крова;</p> <p>Адаптација објекта за рекреативну наставу у Сечаници;</p> <p>Припрема и изградња дечијих установа у Новом Селу, насељу Никола Тесла, Брзом Броду, Паси Пољани, Трупалу, Пантелеју и Леденој Стени</p>	Током године	НИП, Управа за образовање, културу, омладину и спорт, Фондација г-ђе И. Лејкок Установа „Пчелица“
4.2.5.	<p>Дечија установа“ Пчелица“:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обезбедиће нове радне просторе у граду за боравак деце најстаријег, предшколског, узраста; - организоваће рад Службе за чување деце на сат, односно више сати, целодневни рад суботом и недељом, петодневни боравак деце од понедељка до петка и сл. у једном или у два вртића. 	Током године	Управа за образовање, културу, омладину и спорт, Установа „Пчелица“
4.2.6.	<p>Установа Дечији центар Ниш :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Омасовљавање полазника, - увођење нових секција и програма на основу интересовања деце, - оснивање истурених одељења, - опремање савременим наставним средствима, - формирање службе маркетинга, 	Током године	Управа за образовање, културу, омладину и спорт, Установа Дечији центар Ниш
4.2.7.	<p>Установа дечије одмаралиште “Дивљана“ радиће на побољшању услова за боравак деце у објектима одмаралишта а планира и монтирање хале од фероцемента .</p>	Током године	Министарство за омладину и спорт, НИП, Град Ниш
4.2.8.	<p>Изградња и опремање дечијих игралишта у парковима и стамбеним блоковима, приградским насељима и селима.</p>	Током године	Управа за образовање, културу, омладину и спорт,
4.2.9.	<p>Формирање Ресурс центра са различитим сервисима подршке, који би пружао помоћ деци ометеној у развоју и особама са инвалидитетом на регионалном нивоу.</p>	Током године	Градска општина Палилула

4.3. Социјална заштита

Циљеви социјалне заштите су ефикасни материјални трансфери и развијена мрежа институција и социјалних услуга које могу да отклоне или ублаже основне ризике којима су грађани, посебно маргинализоване групе, изложени у актуелним условима и пруже им неопходну социјалну сигурност .

4.3.1.	Активне мере социјалне заштите ради побољшања социјалног статуса грађана (личног, породичног и опште друштвеног).	Током године	Управа за дечју, социјалну и примарну здравствену заштиту и Центар за соц. рад
4.3.2.	<p>Развијаће се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разноврсне и доступне услуге локалне заједнице у складу са идентификованим потребама и најбољим интересом корисника уз континуирано побољшање квалитета пружених услуга и поштовање минималних стандарда; - услови за увођење нових и развој постојећих програма социјалне заштите и то пре свега у сегментима у којима је реформа заживела (Хранитељство по мери деце и специјализовано хранитељство; привремено становање деце без родитељског старања; Сигурна кућа; Кућа на пола пута; Дневни боравак за младе, Народна кухиња, Помоћ у кући старим лицима); персонални сервис; - услови за укључивање различитих актера у пружању услуга. 	Током године	Управа за дечију, социјалну и примарну здравствену заштиту, Управа за финансије, изворне приходе локалне самоуправе и јавне набавке, Центар за социјални рад, Црвени крст, Геронтолошки центар, НВО
4.3.3.	<p>Дом за децу и омладину "Душко Радовић" ће, у складу са националном стратегијом социјалне заштите, Локалним планом акције за децу, и расположивим финансијским средствима Републике и Града омогућити реализацију услуга :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Домског смештаја деци без родитељског старања и деци са поремећајем у понашању - Центра за породични смештај и усвојење, - Прихватне станице за децу која су у стању ургентног збрињавања (децу са улице и децу са поремећајем у понашању), - „Предах родитељство“ намењено деци са инвалидитетом и њиховим биолошким породицама, - „Становање уз подршку за особе са инвалидитетом“ и 	Током године	Ресорно министарство Управа за дечију, социјалну и примарну здравствену заштиту,, Дом "Душко Радовић", УНИЦЕФ, италијанска кооператива, партнери из региона и донатори

	- „Мале домске заједнице“ за децу са тежим и тешким сметњама у развоју		
4.3.4	Решавање проблема пословног простора Центра за дневни боравак деце, омладине и одраслих лица ментално ометених у развоју "Мара" (санација објекта).	Током године	Управа за дечју, социјалну и примарну здравствену заштиту, Установа "Мара"
4.3.5.	Стамбено збрињавање социјално угрожених гурпа из програма социјалног становања.	Током године	ЈП "Градска стамбена агенција", надлежне управе, НИП
4.3.6.	Превенција друштвено неприхватљивих облика понашања (агресивност, вршњачко насиље, међугенерациска нетрпељивост, скитња, мобинг, криминал, корупција).	Током године	Надлежне управе, установе, државни органи, НВО,

4.4. **Образовање и васпитање и научно-истраживачки рад**

Одрживи развој друштва подразумева, поред осталог, унапређење система образовања и васпитања, односно модерно образовање и непрекидно усавршавање које ће моћи да буде ослонац будуће ефикасне и конкурентне привреде засноване на знању.

Основни циљеви у овој области су: промена планова и програма рада у школама и на факултетима, увођење нових образовних профила у складу са потребама економског развоја, даље усклађивање високог образовања са захтевима Болоњске декларације, организовано истраживање, успостављање веза између науке, привреде и предузетника које ће бити системске и засноване на тржишту, стварање много већег броја истраживачко развојних функционалних јединица у привреди, оснивање научно-технолошког парка и развојно-иновативних центара.

4.4.1.	Почетак рада новоизграђеног издвојеног одељења Основне школе „Иво Андрић“ у насељу Бранко Бјеговић.	Прво тромесечје	Управа за образовање, културу, омладину и спорт, Европска инвестициона банка, Дирекција за изградњу града Ниша
4.4.2.	Доградња учионица у Основној школи "Душан Радовић" и завршетак надградње учионица у Основној школи „Десанка Максимовић“ у издвојеном одељењу у Мрамору.	Током године	Управа за образовање, културу, омладину и спорт, Дирекција за изградњу града Ниша, НИП
4.4.3.	Извођење радова на фасади Гимназије "Светозар Марковић" и Дома ученика средњих школа.	Током године	Управа за образовање, културу, омладину и спорт, Дирекција за изградњу града Ниша

4.4.4.	Инвестиционо-техничко одржавање и санација објеката према Програму капиталног инвестирања у нефинансијску имовину за област основног и средњег образовања.	Током године	Управа за образовање, културу, омладину и спорт, Дирекција за изградњу града Ниша
4.4.5.	Санација влаге у Основној школи „Вук Караџић“и претварање постојећег простора у учионицу за информатику.	Током године	Управа за образовање, културу, омладину и спорт, Дирекција за изградњу града Ниша
4.4.6.	Завршетак надградње Основне школе „Учитељ Таса“.	Током године	Управа за образовање, културу, омладину и спорт, Дирекција за изградњу града Ниша
4.4.7.	Стручно усавршавање просветних радника, едукација здравствених радника и фармацеута и активности на едукацији људи „у трећем добу“.	Током године	Регионални центар за професионални развој запослених у образовању, заинтересована лица и институције
4.4.8.	Реализација пројеката у којима се Регионални центар за професионални развој запослених у образовању јавља као учесник и партнер.	Током године	Регионални центар за професионални развој запослених у образовању, Министарство просвете и науке РС, инострани партнери
4.4.9.	Замена постојеће столарије на делу простора који заједнички користе Правни и Економски факултет у циљу побољшања и подстицања енергетске ефикасности.	Током године	Министарство просвете и науке РС, Правни и Економски факултет
4.4.10.	Реализација пројекта централне климатизације учионочког простора на Правном факултету.	Током године	Правни факултет
4.4.11.	Изналажење могућности за решавање проблема наставе и практичних активности на Факултету спорта и физичког васпитања (спортска сала).	Током године	
4.4.12.	Израда пројекта и обезбеђење простора за Универзитетски кампус и Универзитетски спортски центар.	Током године	Град Ниш, Универзитет у Нишу, Министарство економије и регионалног развоја

4.4.13.	Наставак изградње новог Студентског дома код техничких факултета.	Током године	Министарство просвете, Универзитет у Нишу, Град Ниш
4.4.14.	Имплементација истраживачких програма Универзитета у Нишу у МСПП.	Током године	Град Ниш, Универзитет у Нишу, РПК Ниш, Удружење предузетника
4.4.15.	Реализација пројекта „Рефлекс“ (о реформи студија страних језика у оквиру Темпус програма).	Током године	РПК Ниш, Београд, Нови Сад и Крагујевац и 6 универзитета из иностранства
4.4.16.	Стварање услова за отварање Православно-богословског и Пољопривредног факултета у Нишу	Током године	Министарство просвете и науке, Влада РС, Универзитет у Нишу
4.4.17.	Оснивање студијског програма француског језика и књижевности на Филозофском факултету у Нишу.	Јун 2012	Министарство просвете и науке, Филозофски факултет

4.5. Култура и споменици културе

Потпуније и разноврсније задовољавање културних потреба грађана постићи ће се обogaћењем културне понуде и подизањем капацитета институција културе, заштитом културног наслеђа и верских објеката, одржавањем традиционалних градских и општинских манифестација. Створиће се услови за развој свих видова професионалног и аматерског културног стваралаштва.

4.5.1.	Заштита културног наслеђа и верских објеката		
4.5.1.1.	Изградња, опремање и одржавање верских објеката – наставак опремања Саборног храма, – наставак изградње Храма светог цара Константина и царице Јелене, – уређење порте цркве Светог Пантелејмона.	у току године	ЈП Дирекција за изградњу града, СПЦ, ГО
4.5.1.2.	Реконструкција, уређење, одржавање меморијалних центара и археолошких налазишта – почетак археолошких истраживања и реконструкција палате са октагоном у Градском пољу, – наставак археолошких ископавања на Медијани, Бубњу, Баланици и	у току године	Управа за образовање, културу, омладину и спорт, Народни музеј, Завод за заштиту споменика културе, ГО

	Хумској чуки, конзервација и презентација налазишта, – наставак санације бедема, ниша и адаптација барутана у Тврђави, – реконструкција и ревитализација Логора на Црвеном Крсту.		
4.5.2.	Изградња нових, доградња и реконструкција објеката институција културе		
4.5.2.1.	– друга фаза реализације пројекта "Константинова вила на Медијани – Презентација 2010 – 2013", – завршетак реконструкције биоскопа "Вилин град", – опремање мултимедијалне сале у НКЦ-у, – изградња Спомен куће на Чегру.	У току године	Град Ниш, Управа за образовање, културу, омладину и спорт, Народни музеј, НКЦ, ГО
4.5.2.2.	– Радови на санацији, конзервацији и рестаурацији у управној згради Народног музеја, санација Атријума у изложбеном простору и адаптација зграде Официрског дома за потребе музеја; – уређење галерије Синагога и њеног окружења, – Народно позориште - санација инсталација, – надградња зграде Народне библиотеке – Адаптација постојеће вишенаменске бине за културна дешавања и јавне манифестације у оквиру Енглеског дома.	У току године	Управа за образовање, културу, омладину и спорт, Народни музеј, Народно позориште, Народна библиотека
4.5.3.	Организовање, промовисање и унапређење сталних културних манифестација које својим значајем и садржајем афирмишу град (Филмски сусрети, Хорске свечаности, Ликовна колонија Сићево, Књижевна колонија Сићево, НИМУС, Мајска песма, Нисомнија, Nišville, Новогодишњи концерт).	У току године	Управа за образовање, културу, омладину и спорт, НКЦ
4.5.4.	Припреме за прославу годишњице проглашења „Миланског едикта“ Уређење археолошког комплекса „Медијана“, Тврђаве, уређење ширег комплекса око Латинске цркве у Горњем Матејевцу, уређење и промоција ранохришћанске гробнице, уређење мартиријума, постављање споменика Цару Константину.	У току године	Управа за образовање, културу, омладину и спорт, Народни музеј, ТОН, СПЦ
4.5.5.	Финансирање програма, уметника и група из области културе по избору Савета за културно стваралаштво.	У току године.	Управа за образовање, културу, омладину и спорт,
4.5.6.	Неговање и потстицање свих видова аматерског стваралаштва (обезбеђивање простора, опреме за рад КУД, финансирање путовања на такмичења и смотре).	у току године	Управа за образовање, културу, омладину и спорт, ГО

4.5.7.	Осаврењавање рада институција културе – увођење менаџерских односа у финансирање културних институција – покретање иницијативе за стварање библиотечких пунктова у градским општинама.	у току године	Управа за образовање, културу, омладину и спорт
4.5.8.	Набавка опреме за рад институција културе	у току године.	Управа за образовање, културу, омладину и спорт
4.5.9.	Формирање базе података културне баштине Ниша	у току године	Управа за образовање, културу, омладину и спорт, Завод за заштиту споменика културе
4.5.10.	Презентација, заштита и одржавање споменичког наслеђа Ниша - презентација „Медијане“, „Беле куле“, Бубња, Чегра.	у току године	Управа за образовање, културу, омладину и спорт, Народни музеј, ТОН
4.5.11.	Обогаћење културне понуде, промоција Ниша као културног центра	трајно	Управа за образовање, културу, омладину и спорт
4.5.12.	Организација манифестација које обогаћују културну понуду градских општина и града (Јелашничко лето, Лето у бањи, Сусрети села, Медијана фест...).	у току године	ГО, Град Ниш

4.6. Информисање

4.6.1.	Деполитизовано, правовремено и тачно информисање грађана, о догађајима од интереса за живот и рад локалне заједнице; медијско покривање политичких, културних и спортских догађања. - трансформација НТВ у јавни сервис	У току године	Скупштина града, Управа за образовање, културу, омладину и спорт, НТВ
--------	--	---------------	---

4.7. Спорт

Потпуније и квалитетније задовољавање спортско-рекреативних потреба грађана постићи ће се проширењем капацитета спортских објеката и обогаћењем понуде спортских садржаја. Промовисаће се рекреативно бављење спортом као начин здравог живота. Подстицаће се масовни школски и универзитетски спорт као база из које се регрутују будући професионални спортисти. Подржаваће се развој спорта на сеоском подручју.

4.7.1.	Изградња нових спортских објеката		
4.7.1.1.	- регионални гимнастички центар у оквиру ОШ "М.Антић" (изградња монтажне сале) - рекреациони базен у оквиру купалишног комплекса у „Чаиру“	У току године	Управа за образовање, културу, омладину и спорт, Спортски центар „Чаир“
4.7.1.2.	Изградња физкултурних и балон сала у основним и средњим школама - изградња физкултурне сале у ОШ „Краљ Петар I“ у Паси Пољани - изградња мини спортског центра у оквиру ОШ „Душан Радовић“,	У току године	Управа за образовање, културу, омладину и спорт, ГО,
4.7.1.3.	Опремање ски стаза на Бојаниним водама.	У току године	Град Ниш, ГО Нишка Бања, ЈП Скијалишта Србије
4.7.1.4.	Изградња нових спортских објеката приватно јавним партнерством: - наставак реализације пројекта "Ада Женева" – уређење приобаља, - спортско рекреативни центар „Лозни калем“, - изградња спортског комплекса у Доњој Врежини (у оквиру игралишта Пролетер -Јастребац), - претварање простора врежинског базена у спортско рекреативни комплекс.	У току године	Град Ниш, ГО, инвеститори
4.7.2	Изградња, реконструкција и санација отворених спортских терена на сеоском и градском подручју.	У току године	Управа за образовање, културу, омладину и спорт, ЈП Дирекција за изградњу града
4.7.3.	Одржавање и опремање постојећих спортских објеката: - завршетак реконструкције и доградња градског стадиона "Чаир", - изградња спортско рекреационог центра „Кула“ - наставак реконструкције спортског комплекса „Вртоп“ - одржавање и опремање постојећих физкултурних сала и отворених терена основних и средњих школа, - осветљавање и опремање отворених спортских терена у оквиру стамбених блокова и МК.	У току године	Спортски центар „Чаир“, Управа за образовање, културу, омладину и спорт, ГО
4.7.4.	Промовисање, популаризација и развијање рекреативног спорта.	У току године	Управа за образовање, културу, омладину и спорт
4.7.5.	Промовисање и развијање школског и универзитетског спорта.	У току године	Управа за образовање, културу, омладину и спорт
4.7.6.	Промоција и популаризација спорта на сеоском подручју кроз организацију такмичења у оквиру Сеоских олимпијских игара.	У току године	Управа за образовање, културу, омладину и спорт, ГО

4.7.7.	Подршка клубовима и појединцима који својим резултатима доприносе промоцији града.	трајно	Управа за образовање, културу, омладину и спорт
4.7.8.	Уређење простора за рекреацију (бицикличке, трим, ролер, скејт стазе поред Нишаве) - реконструкција бицикличке стазе Ниш – Нишка Бања, - трасирање и уређење рекреативних стаза на подручју Каменички Вис - Градац – Калафат.	У току године	Управа за образовање, културу, омладину и спорт
4.7.9.	Стварање услова за развој екстремних спортова (мото-крос, шутинг рели, параглајдинг, слободно пењање,...): - изградња рекреативног зида на кеју на Нишави - промоција и опремање параглајдинг локације Ореовац – Вишеград стена.	У току године	Управа за образовање, културу, омладину и спорт, Управа за имовину и инспекцијске послове, Управа за планирање и изградњу

4.8. Демографски развој

Активно укључивање локалне самоуправе у спровођење популационе политике кроз сагледавање индивидуалних потреба у остваривању родитељства (специфичне потребе родитеља и деце) и коришћење ресурса за њихово задовољење, афирмација и остваривање целовитог приступа старењу становништва и стварање позитивне популационе климе, основни су правци развоја у овој области.

4.8.1.	Реализација мера и активности Савета за пронаталитетну популациону политику.	Током године	Скупштина града Ниша, Градско веће, Градоначелник, Савет за пронаталитетну популациону политику
4.8.2.	Годишње утврђивање и спровођење система мера нематеријалне, материјалне и организационе природе у циљу подстицања рађања деце (накнада трошкова за вантелесну оплодњу, постојећи облици новчане и материјалне помоћи породици са децом, нови облици помоћи итд).	Током године	Скупштина града Ниша, Управа за дечију, социјалну и примарну здравствену заштиту
4.8.3.	Реафирмација улоге локалне заједнице у бризи о старијим лицима; развој превентивне функције социјалне заштите; веће учешће непрофитног и приватног сектора у избору услуга; развој нових услуга и повећање обима и квалитета постојећих услуга.	Током године	Јавни, приватни и невладин сектор

V УПРАВЉАЊЕ

ОПШТИ ЦИЉ: Јачање вертикалне/хоризонталне управе и учешћа грађана и стејкхолдера, имплементација ефикасног система за планирање, политика, мониторинга и евалуацију.

Подизањем капацитета и нивоа услуга управе, јачањем партнерства јавног, невладиног и приватног сектора тежиће се ка модерној, ефикасној, професионалној и деполитизованој управи у коју грађани имају поверење и у чијем раду активно учествују и доприносе развоју локалне заједнице.

5.1.	Оптимализација рада локалне самоуправе Унапређење процедура за: - добијање прикључака за инфраструктуру, - добијање дозвола за изградњу нових објеката, - легализацију постојећих објеката.	У току године	Скупштина града, надлежне управе и ЈП (јавна предузећа)
5.2.	Повећање ефикасности рада - ефикаснији рад администрације која издаје неопходне сагласности, - ефикаснији рад инспекцијских служби и комуналне полиције (пооштрена казнена политика).	У току године	Скупштина града, надлежне управе и ЈП
5.3.	Модернизација рада управе у складу са праксом рада у ЕУ - реформа управе, - увођење е-управе, - набавка савремене опреме и система комуникација, - припрема и едукација запослених за прихватање праксе и стандарда рада у ЕУ	У току године	Скупштина града, надлежне управе
5.4.	Имплементација Стратегије развоја град Ниша, наставак реализације Акционог плана одрживог развоја 2010 – 2014.	У току године	Скупштина града, надлежне управе
5.5.	Реализација пројеката средствима из фондова ИРА 2007-2013 која су намењена за области: - реструктурирање јавних предузећа, - израда пројектне документације, - пројекти заштите животне средине, туризма и саобраћаја.	У току године	Скупштина града, надлежне управе
5.6.	Активности на формирању заједнице општина.	У току године	Скупштина града, надлежне управе

5.7.	Формирање месних заједница као органа локалне самоуправе.	У току године	Градске општине
5.8.	Израда и усвајање Стратегије о јавном и приватном партнерству.	У току године	Скупштина града, надлежне управе, НВО
5.9.	Унапређење партнерских односа - јавног, приватног и невладиног сектора, - са партнерима који учествују у локалном развоју, - са другим локалним заједницама у Републици, - са грађанима, - са Војском Србије кроз реализацију пројеката (конгресни центар ...).	У току године	Скупштина града, надлежне управе, МЗ
5.10.	Успостављање Канцеларије за сарадњу са цивилним сектором.	У току године	Скупштина града, надлежне управе
5.11.	Унапређење међународне сарадње по моделима ЕУ и стварање услова за примену стандарда за прикључење ЕУ Унапређење билатералне и прекограничне сарадње Наставак суседског програма који промовише и подржава прекограничну сарадњу локалних заједница у области одрживог економског и друштвеног развоја, заштити животне средине, борби против организованог криминала и побољшању граничне контроле. - реализација пројекта "Развој одрживог управљања и коришћења шума".	У току године	Скупштина града, надлежне управе
5.12.	Унапређење система безбедности у граду - институционално и организационо решавање питања безбедности становништва у масовним несрећама изазваним природним, технолошким и другим узроцима, - израда студије са проценом безбедности у стамбеним зградама и јавним објектима, - подизање нивоа безбедности грађана на подручју града у стамбеним зградама и јавним објектима; провера исправности и безбедности при употреби електро, водоводно-канализационих инсталација, лифтова, фасада, кровова, шахти, хидраната и др., - подизање нивоа безбедности у саобраћају, боља сигнализација, едукација становништва о прописима у саобраћају и укључивање хендикепираних у саобраћај,	У току године	Скупштина града, надлежне управе, МУП, Управни округ, НВО

	- подизање нивоа безбедности у школама, превентивним и едукативним програмима, спречавање вршњачког насиља у школама.		
5.13.	Одржавање, адаптација и реконструкција зграда управа и градских општина. - Реконструкција зграде градске управе	У току године	Скупштина града, надлежне службе
5.14.	Реструктурирање и реорганизација јавних предузећа.	У току године	Управа за привреду, одрживи развој и заш. животне средине, Управа за ком. дел. енергетику и саобраћај, ЈП
5.15.	Стварање услова за афирмацију и унапређење рада друштвених организација и удружења грађана као партнера локалне самоуправе (материјалних, просторних, ораганизационих и кадровских).	У току године	Управа за образовање, културу, омладину и спорт
5.16.	Израда и усвајање акционих планова за проблеме који укључују сарадњу локалних и централних власти и грађана (ванпијачна продаја, насиље у школама, превенција болести зависности...); активирање различитих форми грађанских иницијатива и самоорганизовања.	У току године	Надлежне управе, НВО
5.17.	Успостављање и развој јединственог информационог система града за потребе управљања територијом (земљиште, саобраћај, туристичка понуда - техничко опремање органа и организација и повезивање у јединствени информациони систем града Ниша, - формирање база података, - наставак активности на изради ГИС-а и едукација кадрова за рад у ГИС-у (Географски информациони систем), ТИС-у (Територијални информациони систем) – обука за имплементацију ИКТ (информатичко комуникационе технологије) у свим секторима.	У току године	Надлежне управе, службе, ЈП и институције

Број: _____

У Нишу, _____ године

СКУПШТИНА ГРАДА НИША

**ПРЕДСЕДНИК
Проф. др Миле Илић**

Образложење

На основу члана 190 Устава Републике Србије ("Службени гласник РС", број 83/2006 и 98/2006), члана 20 Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", број 129/2007) и члана 21 и 37 Статута града Ниша ("Службени лист града Ниша", број 88/2008), Управа за привреду, одрживи развој и заштиту животне средине сачинила је Програм развоја града Ниша за 2012. годину.

Поштујући процедуру израде, применом метода сусретног планирања, партиципативности и равномерности у развоју и након спроведене јавне расправе којом су обухваћене градске општине, управе, јавна предузећа, установе, невладине организације, друштвене организације, удружења грађана и одборничке групе, дошло се до Програма развоја града Ниша за 2012. годину.

Програм развоја града Ниша за 2012. годину представља корак у низу у разради стратешких опредељења утврђених Стратегијом развоја града Ниша.

Доношење Програма развоја града Ниша представља сложен и одговоран посао, али истовремено представља опредељење и спремност свих расположивих фактора да се ухвате у коштац са изазовом који се зове планирање, предвиђање и усмеравање токова развоја за будући период.

Стварање атрактивног пословног амбијента је основни услов за подизање укупне конкурентске способности градске привреде. То тражи одлучно спровођење свих транзиционих и реформских процеса који могу да активирају развојне потенцијале града – људске, материјалне и природне - и да учини Град привлачним за бржи развој домаћег приватног сектора и већи долазак иностраног капитала.

Основни задатак локалне самоуправе је да успостави здрав тржишни амбијент и системске претпоставке за његово несметано функционисање, а све у циљу повећања стандарда становништва и динамичног и одрживог развоја.

Спровођење Програма развоја града Ниша за 2012. годину је неопходно, не само због тога да би смо показали да располажемо сопственим планом који уважава европске стандарде и истовремено максимално афирмише и активира развојне потенцијале Града, већ и због стварања идентитета града са чврстом демократском и проевропском оријентацијом.

Начелника

Драган Карличић